

Мені подзвонив Вейн

*Історія створення наймасштабнішого
документального проєкту
українського кінематографу*

«Перемагаючи, ти показуєш, на що здатен.
Програючи, ти показуєш, чого вартий»

Володимир Мула

Мені подзвонив Вейн

Документально-спортивний роман

Лабораторія
Київ
2024

УДК 82-31:796.966

М90

Мула Володимир

М90 Мені подзвонив Вейн. Документально-спортивний роман. — К. : Лабораторія, 2024. — 368 с.

ISBN 978-617-8206-01-7 (паперове видання)

ISBN 978-617-8206-03-1 (аудіокнига)

ISBN 978-617-8206-02-4 (електронне видання)

Книга занурює у перипетії створення першого українського документального кіно про українців-володарів Кубку Стенлі нГЛ, захопливий шлях на вершину успіху і перешкоди, що постали перед ними. Вона впускає за лаштунки незвіданого, болючого і місцями абсолютно немовірного шляху автора в ході реалізації документального фільму: від ретельних досліджень до особистісного досвіду гравців, від проникливих інтерв'ю, що розкривають переживання і внутрішні драми гокеїстів, до незламної сили духу. «Мені подзвонив Вейн. Документально-спортивний роман» — неоціненне джерело інформації і натхнення для кінематографістів-початківців, любителів спорту та всіх, хто шукає знак, щоб стати кращою версією самих себе.

УДК 82-31:796.966

Щиро дякуємо *Дарині Лотоцькій* за люб'язну допомогу в роботі над цим виданням.

Друкується в авторській редакції. Літературна редакторка Олена Яценюо. Коректорка Клавдія Ставицька. Верстальниця Олена Білохвост. Технічний редактор Микола Климчук. Дизайн обкладинки Ігор Замора. Маркетинг Ірина Юрченко, Анастасія Кулик, Юлія Баженова. Завредакції Віталій Тютюнник. Випусковий редактор Микола Климчук. Координаторка редакції Марина Кичак. Відповідальний за випуск Антон Мартинов.

Підписано до друку 10.11.2023. Формат 60×90₁₆. Друк офсетний. Тираж 2000 прим.

Замовлення № зк-007205. Надруковано в незламній Україні видавництвом «Лабораторія»

в АТ «Харківська книжкова фабрика “Гlobus”», вул. Різдвяна, 11, м. Харків, Україна, 61011.

Свідоцтво дк № 7032 від 27.12.2019. www.globus-book.com. Термін придатності необмежений.

тов «Лабораторія», пр. Степана Бандери, 6, м. Київ, Україна, 04073,
тел. (097) 975-52-23, info@laboratoria.pro. Свідоцтво дк № 7100 від 14.07.2020.

Висновок Держ. сан.-епідем. експертизи № 12.2-18-1/28536 від 17.12.2020.

Документально-художнє видання

ISBN 978-617-8206-01-7 (паперове видання)

Усі права застережено. All rights reserved

ISBN 978-617-8206-02-4 (електронне видання)

© Володимир Мула, 2023

ISBN 978-617-8206-03-1 (аудіокнига)

© Вейн Грецкі, передмова, 2023

© тов «Лабораторія», виключна ліцензія

на видання, оригінал-макет, 2024

Зміст

Передмова. Вейн Грецкі	7
Пролог	9
1. Як усе починалося	13
2. Надскладне завдання	29
3. Віра в себе	68
4. Спогади з минулого	125
5. Клята «джета»	143
6. Нескінченні пошуки	171
7. Небезпечний маневр	189
8. За крок до фіяско	230
9. Підставити плече	238
10. Знову Торонто	250
11. Пізнати життя	258
12. Піймати облизня	268
13. А що, якщо?	273
14. Пітчинг'	280
15. Вирішальне знайомство	285
16. Спробуй іще	289
17. Мені подзвонив Вейн	328

18. НГЛ	348
19. Прем'єра	354
Епілог	360
Післямова	363
Український слід в НГЛ	366
Українці-володарі Кубка Стенлі	367

Передмова

Для мене справжня честь написати передмову до надзвичайної книжки Володимира Мули, яка занурює нас у захопливі перипетії створення документального фільму «Юкі» — унікальної картини про український слід у Національній гокейній лізі. Як людина, якій випала честь бути свідком сили оповідання в різних його проявах, я можу засвідчити глибокий вплив, що може мати добре створений документальний фільм, підкоряючи не тільки голови, але й серця глядачів у всьому світі.

Я мав приємність побачитися з Володимиром Мулою під час пам'ятної зустрічі в січні 2020 року в Сент-Луїсі. Відтоді я був захоплений його пристрастю, креативністю та непохитною відданістю в бажанні показати світові значний внесок українських гравців у формування та становлення Національної гокейної ліги. Було очевидно, що Володимир глибоко розуміє гру й щиро цінує багату культурну спадщину, яка в різні роки допомагала українцям досягати успіху, нагадуючи нам про значення нашої ідентичності та вплив, який вона може спроявляти на світову арену.

Фільм «Юкі» дає інтимне та глибоке розуміння захопливо-го шляху українських гравців, які не просто мріяли грati в НГЛ. Вони марили тим, щоб підкорити найвищу вершину успіху та здійняти над головою Кубок Стенлі. Здатність Володимира вловити суть історії кожного гравця в поєднанні з його вмілою майстерністю в перетворенні цих розповідей на візуальний шедевр є дивовижною. У своєму документальному фільмі Мула з осо-бливим трепетом розповідає, як люди різного віку, з різним

стилем гри та різних епох ламали бар'єри й кидали виклик сподіванням, досягаючи видатних результатів і назавжди вписуючи свої імена на кільця Чаші. Я вдячний Володимирові за його непохитну відданість, незліченні години наполегливої праці та невпинне прагнення досконалості у створенні цієї документальної стрічки. Його бажання до збереження та прославлення української спадщини в НГЛ не тільки заслуговує похвали, але й є свідченням глибокого впливу, який можуть справити люди, коли йдуть за своїми покликанням і талантом.

У книжці Володимир не боїться впускати нас у власне життя та свідомо переносить за лаштунки важкого й тернистого шляху створення документального фільму. Завдяки ретельним дослідженням, проникливим інтерв'ю та непохитній відданості Володимир відроджує історії видатних спортсменів, розкриваючи їхні тріумфи, випробування та чималу спадщину, яку вони залишили у своєму улюбленаому виді спорту. Авторський стиль дає читачам змогу відчути потужну емоційну силу оповідання, оскільки Володимир безпосередньо занурює їх у кінематографічну пригоду, сповнену духу гри й незламного людського духу.

Я впевнений, що ця книжка стане безцінним джерелом інформації для кінематографістів-початківців, любителів спорту та всіх, хто цінує трансформаційну силу оповідання. Щиро сподіваюся, що видатна подорож Володимира надихне інших реалізовувати власні мрії, цінувати свою спадщину й використовувати засвоєні навички та вміння, щоб залишити позитивний та яскравий слід на цій землі.

Я вдячний і передаю щирі вітання Володимирові Мулі за його непохитну відданість цьому проекту. Висвітлюючи постаті українських гравців, що написали не одну історію перемог в НГЛ, він не лише збагатив культуру нашої улюбленої гри, але й подбав про те, щоб пам'ять про цих чудових людей плекали та прославляли майбутні покоління.

*Насолоджується книгою,
Вейн Грецкі*

Пролог

Життя цікаве, проте до біса несправедливе. Уперше я зрозумів це ще в початкових класах загальноосвітньої школи, куди щоранку доводилося тягнути свого зеленоподібного замшевого наплічника з неабиякою «насолодою». Я зростав із доволі яскравою фізіономією в невеличкому покутському містечку під назвою Городенка на Івано-Франківщині. Місто магдебурзького права! Дотепер не можу второпати, чому на кожному кроці цей безсумнівно історичний факт подавали так, наче в осередку досі зберігаються мощі короля Яна-Казимира. Жити від того легше не ставало, карасі на Спиртовому ставку, названого на честь однайменного заводу, інтенсивніше поглинати хробаків не спішили, а місцева команда неймовірно високого районного статусу «Пробій» результативніше демонструвати свій народний потенціял просто не могла. Отже, життя в десятитисячному містечку, де майже всі одне одного знали й неабияк поважали, було однотипним. Інакше кажучи, зовсім не відрізнялося від життя сусідських однолітків, які в різний час і в різних соціальних колах сповідували доволі типовий розпорядок дня: о сьомій ранку — підйом, за годину ти вже сидиш на студеному дерев'яному стільці за зимною партою, а через кілька уроків біжиш до бабусі Жені на запашний борщ із обов'язковою другою стравою у вигляді картоплі з тушкованою капустою. Далі обов'язкове й безапеляційне виконання домашнього завдання, повернення в рідні очерети, де хатні клопоти вважалися типовим західноукраїнським явищем у поміч батькам, та, звісно ж, примусовий вечірній відбій до десятої

вечора. А вранці все розпочиналося спочатку — звичноЙ не зовсім весело, що давало змогу продовжити цей яскравий життєвий цикл під назвою «Школярство».

Пригадую, як одного травневого дня після третього уроку двері нашого класу по-дивному захлопнулися — і мої горе-однокласники не придумали нічого ліпшого, як хвацько та з усієї вишуканої дурі вибити зlossenний замок. У хід пішли ноги та кінські сили. З п'ятиметрового розбігу хлоп'ята товкли смачно пофарбовані білосніжні дерев'яні дверцята. Щосили й раз у раз. Але ті все ніяк не піддавалися. Скажу відверто: я теж не піддавався на провокацію використати свої «навички й уміння» та позмагатися в протистоянні «чиї трицепси ліпші».

На десяту спробу цієї високоінтелектуальної атракції мое тендітне тіло перемістилося ближче до епіцентру подій, щоб, так би мовити, насолодитися процесом наживо. Саме цієї хвилини сивочолий слюсар із почуттям гордо виконаної роботи таки висмикнув алюмінієву ручку із зовнішньої сторони замка. Двері, звісно ж, миттєво відчинилися. За його спиною із грізними фізіономіями стояли класна керівниця та директор школи. Не довго думаючи, хто кому Рабинович, вони з надутими мармизами експресивно влетіли до класу, оцінили горе-бунтівників та із законно набутими повноваженнями миттєво сповістили: завтра батьки всіх розбишак при повнім параді повинні з'явитися в школі ремонтувати допотопні радянські двері й лагодити понівечений замок. Серед місцевих шибайголів волею випадку опинився і я...

Удруге мої долоні стали вогкими, а душа — спорожнілою зовсім нещодавно. 2016 рік приніс велике творче визнання та нестерпний внутрішній біль. У лютому я успішно закінчив фільмування другої документальної стрічки, у травні — відпрацював на черговому Евробаченні. На червень було заплановано місячне відрядження до Франції на Євро-2016. Серпень передбачав роботу на Олімпійських іграх у Ріо-де-Жанейрі. Водночас мій Батько — чуйний, неймовірно добрий 56-річний чоловік, який надзвичайно любив свого амбітного сина, — був хворий

на рак. Я не міг повірити в те, що життя може відліковуватися не десятками років, а кількома місяцями. Донині перед очима наша фактично остання травнева розмова. Татусь схопив мене за руку та, піймавши ритм моого серця, просто просив вибачення. Перепрошував за те, що щось зробив не так. І відправив до Франції. Зі сльозами на очах. Це не була наша остання зустріч. Через місяць я повернувся до його куценького ліжечка й іще раз подивився у його світлі оченята. З кожним днем моєї відсутності хвороба робила свою підлу справу. Тіло майже відмовлялося виконувати найпримітивніші рухи, а організм — працювати й давати надію на життя. Однак усмішка, усмішка не сходила з його виснаженого худорлявого обличчя. Це був мій татусь. Усе такий самий чуйний та люблячий, але майже нерухомий. Він таки знайшов у собі сили й дочекався свого сина додому. А через два тижні відійшов у засвіти...

Утретє життя скрутило мої груди 24 лютого 2022 року. Я їхав у спорожнілому потязі № 92Л зі Львова до Києва й не міг утворити, чому в цій старій бляшанці я один на весь вагон. О п'ятій годині ранку все прояснилося. Провідник обережно зайшов у мое купе й тихо прошепотів: «Не спите?». Тієї миті будь-які мої слова у відповідь були зайвими. Я вже добрих хвилин сорок тримав телефон у руках і не міг збегнути, як таке взагалі можливо. росія розпочала цинічну, криваву, абсолютно безглазду повномасштабну війну проти моєї рідної країни. Мільйони людей водномить опинилися без даху над головою. Що буде завтра — ніхто не зінав. Я, як і багато моїх близьких, почав жити сьогоднішнім днем. І змінився. Дуже сильно змінився. Для мене тепер не існує цієї держави, а краще сказати — терористичного утворення, яке споконвіків приносило стільки болю та страждань нашему етносу. Прояв моєї принципової позиції ви неодноразово зустрінете на сторінках цієї книжки.

У той же час, ці випадки далеко не єдині епізоди моого косинусоїдального життя, що безсумнівно вплинули на поведінку, позиціонування та допомогли задуматися над своїм існуванням. Чи став я ще вразливішим? Так! Чи став обережнішим?

Абсолютно! Чи й далі мрію? Безсумнівно! Тож ця книжка — композитна конструкція мого складного, проте надзвичайно цікавого й динамічного буття. В основі рукопису — неймовірно захопливі, місцями несподівані, яскраві та складні водночас перипетії створення документального фільму «Юкі». Стрічки, на яку я витратив три роки свого життя. Фільму, який допоміг відкрити нову сторінку української історії. Та картини, яка, урешті-решт, дала змогу зустріти унікальних людей, що навчили життю, пустили у свій макросвіт і допомогли створити най масштабніший документальний проект в українському кінематографі.

1 Як усе починалося

Субота, 27 січня 2018 року. На вулиці вже добряче сутеніло. Погода за вікном була доволі мерзенною і зовсім не надихала хоч на якісь думки або подвиги. Я кружляв по своїй 44-квадратній квартирі й не міг знайти собі місця. Кілька хвилин тому розмова з менеджером тодішньої третьої ракетки світу Еліни Світоліної завершилася фіяско. Фільму не буде. І мені потрібно оперативно придумати, що робити і як рухатися далі...

А починалося все неабияк захопливо й натхненно. У жовтні я повернувся до Києва з великого турне по Сполучених Штатах Америки. За океаном я презентував свою другу документальну роботу під назвою «Американська мрія». У пошуках правди». Стрічка про успішних українців, які реалізувалися в різних сферах життєдіяльності людини, викликала ажіотаж не тільки серед співвітчизників, але й серед американців. Початком подорожі стало «місто хмарочосів» — Чикаго. Далі були фантасмагоричний Сент-Луїс і монументальний Нью-Йорк. На показах доводилося чимало часу проводити з місцевими, розповідаючи про складнощі не лише українського заокеанського життя, але й моого — кінематографічного. Ніхто й гадки не мав, що повноцінне повнометражне кіно зробили за «три копійки» — на великому українському ентузіазмі. Пригадую, як після Нью-Йорка я вирушив до Флориди, яка виявилася для мене несподівано привітною та неабиякою знахідкою на людей. Саме там я вперше познайомився із Дмитром Семенським і Тарасом Жерухою. Хлопці ніколи про мене не чули, однак так перенялися моїми

ентузіазмом і наполегливістю, що впустили не тільки у свої до-мівки, але й у життя. Саме в містечку Дейтона-Біч в окрузі Волусія, що на середньому сході штату Флорида, чи не вперше мені довелося презентувати своє кіно у форматі приватного показу. Сам формат більше нагадував домашній перегляд: знаєте, ці вечори, коли гості збираються вдома на вечерю, а опісля гуртом дивляться кіно. І, урешті-решт,вечір закінчується обговоренням побаченого. Пам'ятаю, як того вечора в гостях у Тараса зібралося близько 30 осіб. А наприкінці заходу я почув від Діми фундаментальні слова: «Володю, тобі потрібно вирішити, чим будеш займатися далі. Я розумію, що фільми — це хоч і довготривала історія, але вона потребує неабияких вкладень, зусиль і наполегливості. І тільки в перспективі здатна принести хоч якийсь заробіток. Я щиро тобі раджу почати з меншого: наприклад, створити профіль на «Пatreоні», робити коротші форми й уже звідти потрохи отримувати кошти».

І справді, порада Дмитра була як ніколи на часі. Уже тоді платформа набула популярності в Америці та приносила авторам контенту непогану фінансову підтримку від шанувальників. Це могло розв'язати мені руки в питанні грошей і бодай трохи наблизити до фінансової незалежності. Але ж на календарі був 2017 рік. Про сервіс в Україні ще ніхто не знав. Потрібно було не тільки сісти й придумати потенційно привабливий проект, але й затягнути користувачів на платформу. А попереду я мав покази в Сан-Франциско, Сіетлі й Лос-Анджеlesі. Коли про це все думати? Запитань і справді було більше, ніж відповідей. Тому всі творчі пошуки вирішив змістити на два місяці — саме тоді я вже мав бути в Києві.

Так і сталося. Я повернувся додому посеред примхливої холодної осени та став мізкувати над векторами подальшого руху. Перед очима миготіли яскраві та доволі свіжі американські спогади. З хиткого, проте до біса цікавого, документального шляху сходити не хотілося. Тож я взявся до справи. Приблизно тоді ж українська професійна тенісистка Еліна Світоліна здобула звання третьої ракетки світу та пробилася на підсумковий турнір

у Сінгапурі. Коли я уважно спостерігав за її прогресом, у моїй пам'яті виринула досить кумедна історія 2016 року. Під час Олімпійських ігор у Ріо-де-Жанейрі я працював репортером для одного українського телеканалу, а Еліна саме здобула перемогу над Сереною Вільямз у 1/8 фіналу змагань. Оскільки моя тодішня акредитація не дозволяла брати інтерв'ю в межах тенісного корту, я попросив дівчину вийти за межі майданчика. Палке сонце нещадно сліпило очі, і в пошуках удалого ракурсу мені довелося брати коментар стоячи перед нею на колінах, тримаючи камеру над головою. Звісно, що ми не стали друзями після такого карколомного життєвого випадку, однак чисто візуальне знайомство я із приємністю записав у свій актив. Ще б пак, такі ситуації навряд чи забиваються! Відтоді я почав ретельно дивитися кожен її виступ і щиро вболівати. На підсумковому турнірі в Сінгапурі Світоліна здобула чергову перемогу над першою ракеткою світу (тоді — Сімоною Халеп), але програла два інші матчі й зачохлила ракетку. Утім, це не завадило дівчині закінчити 2017 рік на шостій позиції рейтингу Жіночої тенісної асоціації (WTA). Я розумів, що потенціял Еліни надзвичайний. Її теніс дає змогу вивести її на перше місце світової класифікації. У моїй голові спалахнула бурхлива ідея: зняти наступний фільм саме про Світоліну. Це мало бути документальне кіно, яке зацікавило б не лише українського, але й світового глядача. Я розумів, що незалежно від мінливого рейтингу завдяки гучному імені Світоліної кіно точно зацікавить міжнародні платформи. А що може бути краще, ніж розповісти світові про Україну крізь призму видатних постатей? Погодьтеся, ідея не видавалася надмірно зухвалою. У постійних відрядженнях до Америки я не тільки літав думками у хмарах, а й фізично копирсався в мультимедійних системах літаків. Там-таки й передивився безліч документальних історій про вже згадану Серену Вільямз, Усейна Болта та інших відомих спортовців і спортивок. Тому бажання зняти кіно про популярну українську тенісистку видавалося мені абсолютно логічним. Нам точно було що показати світові! Питання лише стояло: як?

9 серпня 2016 року. Олімпійські ігри у Ріо-де-Жанейрі.
Еліна Світоліна обіграла легенду жіночого тенісу Серену Вільямз

Ця думка жевріла в мені протягом кількох місяців. Через певний час я вирішив поділитися нею зі своїм другом Миколою Васильковим. Колега відразу ж підтримав мої скромні потуги й загорівся ідеєю. Діяти потрібно було без особливих роздумів і вагань. У цьому й був увесь Микола: швидкий, динамічний, яскраво виражений емпат, якого я маю право вважати своїм старшим братом. Він з'явився в моєму житті саме тоді, коли я був готовим до чогось нового, потребував незалежного погляду з боку, шукав можливостей і шляхів для подальшого розвитку. На календарі був листопад 2010 року. Я студент інженерно-фізичного факультету Київської політехніки, проживаю в гуртожитку. Розпорядок дня доволі типовий: гуртожиток — навчальний корпус університету — гуртожиток. Довкола постійно одні й ті самі пики, у каструлі все та сама гречка, а в гаманці — куці слізози від місячної стипендії. Я четвертий рік перебував у цих стінах, звик до нової системи координат і досить добре пристосувався до університетського життя. Проте в душі панувало доволі сильне відчуття того, що це саме життя пропливає повз мене. Ми, наче мурахи, тягаємо абразивні піщаники ґрунту, однак для чого і, власне, куди — ніхто не знає. До того ж іще з дитячих років моїм великим тягарем було внутрішнє ручне гальмо, яке, хай йому грець, активувалось найпаскуднішої миті й вискачувало назовні у вигляді запинання та різного роду артикуляційного букета, що не давав змоги почуватися повноцінною людиною. Рішуче та впевнено розвиватися в агресивному столичному соціумі давалося надзвичайно складно. Тому було просте пояснення: я тривалий час існував у своєму невеличкому мікросвіті в Городенці, де все просто та зрозуміло: ішов до школи, повертаєшся додому, допомагав батькам у справах, а поїздка кудись, наприклад уперше на море, була наче подорож на Марс на родстері «тесла». І тут, оминаючи Франківськ, я одразу потрапив у багатомільйонне місто під назвою Київ, у якому все було насичено й у яскравих кольорах, які, що цікаво, оперативно потрібно пізнавати з нуля. Вистрибуєш із метро, а навколо — суцільне незнайоме тло. Крутиш

головою, як навіжений, намагаєшся зорієнтуватися у просторі. Страх божий! Уже не кажучи про те, щоб підійти до когось і розтулити рота.

Розуміння того, що з людьми, з якими до певного часу мав лише візуальний контакт через кінескоп телевізора, я можу зустрітися посеред вулиці — давалося непросто. Адже до 17-річного віку така можливість через різні причини здавалася просто недосяжною та недоступною. Люди з такого затишного й доволі компактного осередку не звикли до метушні, гармидеру та зайвих рухів. А до роботи над собою — і поготів. Тому майже відразу після висадки на нову геолокацію я намагався опановувати себе, потроху розплющувати очі й ставати сміливішим. Скидатися на божевільного дивака, що спустився із красивих високих гір у не менш красиве прогресивне середовище, зовсім не хотілося. Тому паралельно з навчанням я зайнався підтримкою та наповненням свого вебпорталу під назвою «ТелеПростір», присвяченого українському телебаченню. Журналістика була для мене ковтком свіжого повітря ще із часів шкільної лави. Тож утрачати нові для себе можливості, контакти та знайомства в абсолютно новому осередкові я просто не міг. Тим паче, що сайт давав мені доступ до відкритих особистостей, які на сторінці свого паспорта у графі «Місце реєстрації» з легкістю могли писати «телевізор». За чотири роки профанської журналістської активності я познайомився із чималою кількістю українських телевізійників. Наступним на моєму гостро затесаному дерев'яному олівці був якраз високий блондин на ім'я Микола та прізвище Васильков. Що тут сказати? Хлопака тоді мав за плечима 12-річний досвід у спортивній журналістиці, перебував на гребені слави, активно копирсався в житті футболістів. Не встиг повернутися із чемпіонату світу в Південній Африці, як одразу став володарем статуетки «Телетріумф» як ведучий програми «Третій тайм». Одно слово, «Еней був парубок моторний і хлопець хоть куди козак». Тому, щоб піймати цього активного парубка, а не звичного облизня, я попросив свого друга, пресекретаря національної збірної команди України з футболу

Олександра Гливинського зателефонувати Миколі й попередити про мої світлі наміри.

Отримавши зелене світло від Сашка, я прямісінько посеред занять стрімголов вилетів з університетської авдиторії. Але мобільне покриття в товстих стінах не давало здійснити повноцінного дзвінка. Та й тітка Таня в буфеті з усієї вишуканої дурі якраз почала шинкувати свіжопривезену білоголову капусту. Довелося пертися на вулицю. Я зупинився прямісінько біля входу дев'ятого корпусу КПІ, вийняв із куценьких замшевих штанів свого поліфонічного кнопкового телефона, прокрутив подумки наперед заготовлений текст і натиснув кнопку виклику. По інший бік дроту був саме Микола.

— Добрий день... Це вас турбує Володя Мула. Олександр Гливинський мав попередити, що я хочу зробити інтерв'ю.

— Так-так, Володю. Добрий день. Сашко телефонував. Я не проти, а де?

— Чи можемо в КПІ?

— Без проблем. Я завтра приїду до КПІ.

Наступного ранку ми стояли з Миколою на ганку понівеченного темно-зеленого кіоску зі швидкою їжею неподалік зупинки швидкісного трамвая «Польова». Під ногами раз у раз шелестіло лушпиння. Його ще до нас перемішали-перетоптали з інгредієнтами чиєється бурхливої нічної діяльності. Праворуч без жодного докору совісти тлів бетонний сміттєвий бак. Тим часом у середині цієї чудо-конструкції продавчиня у блакитних латексах із недопалком у зубах заливала окропом бергамотовий пакетик чаю, що чекав свого часу в прозорій пластиянці.

Як ви вже зрозуміли, це був чудовий весняний ранок. Як і місце, яке якнайкраще ілюструвало моє захопливе студентське життя. Ми обережно взяли до рук цю скоцюблену еластичну ємність, зловили поглядом та особливо слухом скреготливий червоно-білий трамвай, що проїжджав повз, миттєво повернули свої корпуси ліворуч, зробили кілька кроків нічим непримітними сходами й опинилися на головному урбаністичному майдані студентського містечка — «Поляні».

Наступні дві години для мене виявилися неабиякою втіхою. Ми говорили про журналістику й студентство, футбольне телебачення та відомих діячів, конкуренцію та майбутні тренди. Тоді я остаточно усвідомив, що всі ці дядьки з телевізора — такі самі люди, як ми. Щирі й живі, і ніщо людське їм не чуже. Я відкрив для себе Миколу надзвичайно легким, щирим і доволі позитивним персонажем, що з неабияким креативом оперативно міг знаходити відповіді на будь-які запитання. Його професіоналізм, ерудицію, начитаність, а ще — ставлення до життя та оточення я зміг оцінити пізніше — через чотири роки, коли вже дещо набув журналістської майстерності та працював пліч-о-пліч на чемпіонаті світу з футболу в Бразилії, а згодом — на Євро-2016 на полях Франції. У таких репортерських експедиціях я багато чого навчився в Миколи, саме такої колісної журналістики: коли живеш на одній квартирі, там монтуєш матеріял, і начитуєш, і надсилаєш усе. Звідти й вмикаєшся у прямий етер. Безсумнівно, такий активний небуденний триб життя дає змогу пізнати людину не лише із професійного боку, але й чисто з людського. Саме Миколині розкутість і легкість допомогли подивитися на себе під іншим кутом, опустити в нижнє положення внутрішнє ручне гальмо, а ще — здобути таку потрібну впевненість у творчих потугах. Це справді надзвичайно важливо, скажу я вам. Адже коли ти маєш постановлену мету, упевненість у кінцевому результаті може стати надійним супутником і джерелом енергії на довготривалому творчому шляху. Цю тезу я почав пізнати ще під час створення свого першого фільму «Американська мрія», де зібрав історії простих українців, що живуть і працюють у США. Експериментальне телевізійне кіно зробив із підручних матеріялів. Визнаю. Проте далі провів стратегічно, логістично й технічно набагато кращу роботу над сиквелом під назвою «Американська мрія. У пошуках правди». Там знову зібрав американських українців, цього разу — успішних. Відверто кажучи, їхні історії були набагато драматичнішими, ніж їхніх попередників. Перед тим як піднятися нагору, вони опустилися на саме дно. Дно, яке дало змогу цим людям

озирнутися, щоб оцінити пройдений між двома країнами шлях. В обох проектах Микола долучився як сценарист. Проте якщо в першому фільмі Васильков просто об'єднав цих людей легким і невимушеним текстом, а їхній досвід загорнув у впізнаване коротке гасло, то в другій частині він уже з кожної історії вийняв унікальне послання, певну науку, що надало стрічці потрібного життєствердного окрасу й допомогло певною мірою компенсувати технічні та режисерські прогалини відзятого матеріялу. Я ж у КПІ навчався, пригадуєте? Усі красиві кінематографічні ходи та прийоми доводилося знаходити тупою інженерною сапою на твердому документалістичному ґрунті.

Тому самі розумієте, коли мої мізки вже були готовими до фільму про Світоліну, я знав, кому про це розповісти. А за два дні отримав від Миколи повідомлення: «Володю, Еліна та її менеджер Стефан Гуров будуть завтра в Києві в етері однієї з радіостанцій. Можна спробувати поговорити з ними».

Наступного дня близько обіду я приїхав на радіостанцію, де тоді працював мій знайомий Вадим Плачинда, і домовився з ним про знайомство з Еліною та Стефаном. Микола у притаманному йому стилі дещо запізнювався. Ситуацію довелося брати у свої руки.

— Стефане, мої вітання! Мене звуть Володимиром Мулою, я займаюся документалістикою і хотів би зняти фільм про Еліну.

— Здоров був! Слухай, мені зараз не дуже думається. Ідея, звичайно, цікава. Зустріньмося за два тижні, коли я знову приїду до Києва, тоді й поговоримо про все детальніше. Ось моя візитівка.

Цієї миті зі студії швидким і впевненим кроком вийшла Еліна. Розуміючи, що це мій шанс, я продовжив:

— Еліно, ти, мабуть, не пам'ятаєш, але це я був тим очманілим репортером, який 2016 року брав у тебе інтерв'ю на колінах у Pio.

— А, так, щось схоже я пригадую!

— У мене виникла ідея зняти документальне кіно про тебе та твої успіхи.

— Кіно? Про мене?

— Так, це може бути гарним шансом розповісти світові про Україну та її талановитих спортсменів!

— Знаєш, ідея хороша, проте краще поговори про це зі Стефаном. Як він вирішить, так і буде.

Продовжувати бесіду сенсу не було. Потрібно чекати ймовірної наступної зустрічі з очільником агентства «Топ файв менеджмент» Стефаном Гуровим. Ми вийшли з офісу радіостанції, спустилися разом швидкісним ліфтом до рецепції 35-поверхової будівлі й стали прощатися. Цієї миті до холу ввійшов Микола. Він одразу представився моїм партнером. Проте всі вже були на низькому старті! Розмова, м'яко кажучи, бурхливого продовження не передбачала. Я вийшов на вулицю, переповів Миколі резюме зустрічі й почав прораховувати свої подальші стратегічні кроки. Як не дивно, ідея про повнометражне документальне спортивне кіно таки припала Стефанові до душі. Через тиждень ми зізвонилися та домовилися про прийдешню суботню зустріч о 22:00 у готелі «Роял гранд», що розташувався на вулиці Богдана Хмельницького неподалік Оперного театру. Я мав кілька днів, щоб іще раз усе прокрутити та скласти фінальне бачення проекту. Розумів, що мій досвід, навички та вміння дають змогу зазіхнути на таке кіно. Залишалося в цьому переконати Стефана.

За кілька днів на розі вулиць Богдана Хмельницького й Івана Франка було сиро та зовсім безперспективно. Груднева погода тішити теплом не спішила, тож я одразу надіслав своє місце-перебування Стефанові. Але відповідь не надходила. Я розумів, що наш час і певний статус мають свою вагу. Раз домовилися — причин хвилюватися немає. Однак телефон і далі підступно мовчав. Не довго думаючи, я обійшов масивну бетонну клумбу, повернув праворуч, відкрив важкі дерев'яні двері з аристократичними візерунками й увійшов до готелю. Лобі було непримітне, крісла в коридорі затерті, а світло ледь жевріло. Ліворуч від входу розміщувалася рецепція.

— Добрий вечір! Підкажіть, будь ласка, а Стефан Гуров у вас зупинився?

— Одну хвилину. Так, у нас є такий гість. А ви до нього?

— Так. У нас заплановано зустріч.

— Добре. Зараз йому зателефонуємо.

На дзвінки готельного менеджера, як і на мої повідомлення, Стефан не відповідав. Я вийшов із готелю не маючи жодного уявлення, як діяти далі. Поруч не було ні душі. Погода остаточно спаскудилася, як і мій настрій. Я зробив низку кроків у бік перехрестя, зловив кілька крапель дощу на своєму чубі й вирішив повернутися додому. Цієї хвилі в ситуацію втрутився телефон. На лінії був Стефан: «Володю, привіт. Я в ресторані в Пасажі. Гайда сюди — поспілкуємося».

Я спустився вулицею Богдана Хмельницького до перехрестя з вулицею Хрещатик, пірнув у розмальований підземний переход, пройшов добрих чотириста метрів у бік Майдану до будинку із класичними стилізованими арками й повернув право-руч. Потрібний кафетерій, перепрошую — елітний київський ресторан, був переді мною. Я забіг усередину й відразу побачив лисуватого чоловіка в темному піджаку. Хлопака сидів із двома симпатичними дівчатами й курив кальян. Це був Стефан. За двадцять секунд їхню ідилію порушив простий западенський хлопець.

— Володю, познайомся з моєю дружиною Вікторією та помічницею Еліни — Валерією.

— О, приємно! Дуже радий такій чудовій компанії!

— Нам також дуже приємно! Нумо відразу до справи. Розкажи, яким ти бачиш це кіно: яка наша участь у проєкті, чи потрібна тобі фінансова допомога або ж ти плануєш знімати все за власний кошт?

— Чесно сказати, фінального бюджету я ще не маю. Як і розуміння, чи Еліна взагалі дасть згоду на проєкт. Тому спершу я хотів би принципово домовитися про те, що Світоліна таки згодна брати участь у цій авантюрі. Усе інше — справа часу. Я маю